

1223

23 ΦEB. 2017

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ, ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Κ.Ο. ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Αθήνα, 16.02.2017

ΑΝΑΦΟΡΑ

- Προς: - Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Δ. Παπαδημητρίου
(- Υφυπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Στ. Πιτσιόρλα)
- Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Γ. Σταθάκη

ΘΕΜΑ: Υπόμνημα του Σωματείου «Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας Θράκης» για την ανάπτυξη του κλάδου.

Ο Αναφέρων Βουλευτής

Γιάννης Μανιάτης

σύνδεσμος
επιχειρήσεων
μαρμάρου
μακεδονίας-θράκης

Καβάλα 14/02/2017

Προς :

Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού
κ. Στέργιο Πιτσιόρλα

Υπόμνημα

Του Σωματείου με την επωνυμία « Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας Θράκης» που εδρεύει στην Καβάλα, οδός Ύδρας 10 και εκπροσωπείται νόμιμα από την Πρόεδρό του κα. Κωνσταντίνα Λαζή-Αναγνωστοπούλου.

I. Ο Κλάδος

Η σύγχρονη και βιομηχανοποιημένη δραστηριότητα της εξόρυξης και επεξεργασίας του μαρμάρου στην Ελλάδα έχει ξεκινήσει από τη δεκαετία του 1950 και όπως γνωρίζετε, έχει συμβάλλει ιδιαίτερα στην ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας και ειδικότερα στην αύξηση των εξαγωγών.

Η συμβολή αυτή καταδείχθηκε με ακόμη μεγαλύτερη ευκρίνεια κατά την διάρκεια την πρόσφατης οικονομικής κρίσης, αποδεικνύοντας στην πράξη ότι η άσκηση λατομικών δραστηριοτήτων μπορεί να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη περιοχών με περιορισμένες οικονομικές δραστηριότητες και στη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο χώρα.

Σε αυτό συνέβαλε και η ποιοτική ανωτερότητα του ελληνικού μαρμάρου (χρώματα, φυσικομηχανικά χαρακτηριστικά κλπ) που αποτελεί διαχρονικά σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα των επιχειρήσεων του κλάδου στις εξαγωγικές δραστηριότητες. Επίσης σημαντική είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με διαρθρωτικές αλλαγές στο επιχειρησιακό μοντέλο, την οργάνωση της δουλειάς, την διασφάλιση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και τέλος την επιτυχή μετεξέλιξη από την απλή πώληση τυποποιημένων προϊόντων μαρμάρου στην παροχή ολοκληρωμένων λύσεων στις αγορές που εξυπηρετούν.

Ενδεικτικά, μόνο στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, υφίστανται 5 ενεργά λατομικά κέντρα μαρμάρου όπου λειτουργούν περισσότερα από 135 λατομεία (200 άδειες εκμετάλλευσης) καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής αλλά και των εξαγωγών της χώρας σε ποσότητα και αξία (άνω του 90%), ενώ οι εργαζόμενοι της συγκεκριμένης περιφέρειας στον κλάδο εκπιμώνται σε 4.000-5.000 άτομα (βλ. Σχ. 1). Παράλληλα, πέραν των άμεσα εργαζόμενων στον τομέα, το μάρμαρο στηρίζει πολλά άλλα επαγγέλματα και υπηρεσίες της περιοχής, όπως μεταφορές, συσκευασία, υπηρεσίες συντήρησης, τεχνικών κατασκευών, επιστημονικών συνεργατών αλλά ακόμη και του τομέα του τουρισμού, αφού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους οι πόλεις της Δράμας, της Καβάλας, του Λιμένα Θάσου κ.α., φιλοξενούν επιχειρηματικό κόσμου μαρμάρου.

Στον κλάδο του μαρμάρου σήμερα, δραστηριοποιούνται 150 επιχειρήσεις απασχολώντας άμεσα 4,000 εργαζόμενους περίπου. Στο δείκτη αυτό θα πρέπει ωστόσο να προστεθεί και η έμμεση απασχόληση 2,000 περίπου εργαζομένων σε δραστηριότητες όπως συντηρήσεις εξοπλισμών, μεταφορές, προμήθειες πετρελαιοειδών κλπ. Το 80% της σημερινής συνολικής Ελληνικής Πρωτογενούς Παραγωγής του μαρμάρου εντοπίζεται στην ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας και Θράκης, εκεί που δραστηριοποιούνται και οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου μας.

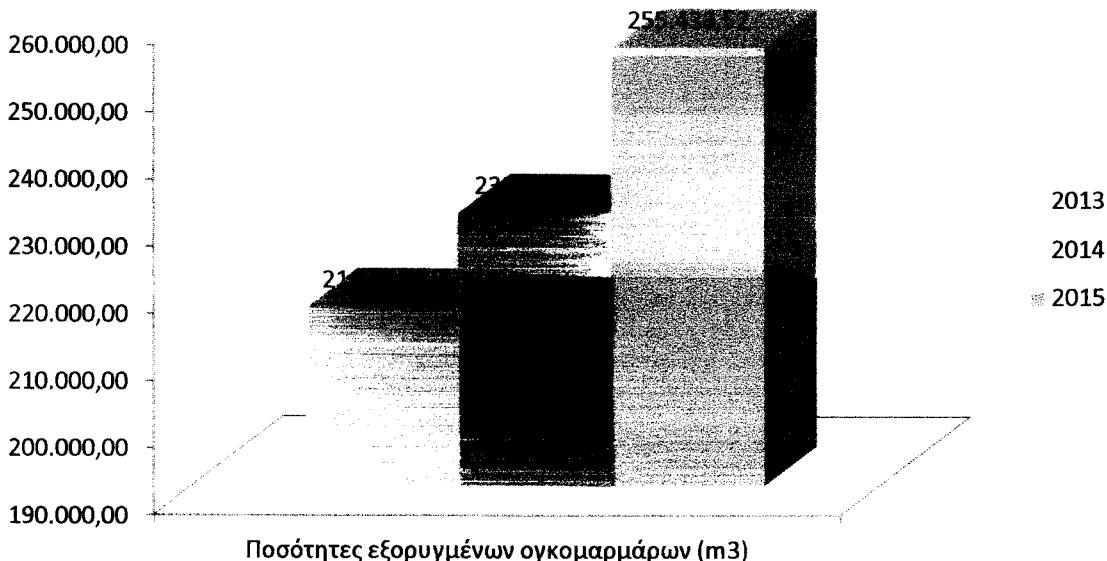
Το μεγαλύτερο όμως επίτευγμα που πέτυχαν οι επιχειρήσεις μαρμάρου στην περιοχή μας, κατά την τρέχουσα περίοδο, είναι ότι κατάφεραν να αυξήσουν το απασχολούμενο προσωπικό τους και να αποτελέσουν, στηριζόμενες στον καθαρά εξαγωγικό προσανατολισμό τους, επαγγελματική διέξοδο για δεκάδες άνεργους εργαζόμενους του οικοδομικού κλάδου.

II. Τάσεις

Για την τριετία 2013-2015, η παραγωγή στο σύνολο των μαρμαρικών προϊόντων και υποπροϊόντων (ογκομάρμαρα, ξοφάρια) στην **Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης** ξεπέρασε τα 2 εκατομμύρια τόνους. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία του Τμήματος Τεχνικής Υποστήριξης και Φυσικών Πόρων Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, η παραγωγή ογκομαρμάρων υπερέβη τα 215 χιλ. κυβ. μ. για το 2013, τα 230 χιλ. κυβ. μ. για το 2014 ενώ το 2015 άγγιξε τα 256 χιλ. κυβ. μ. Από την παραγωγή αυτή, όπως αναλύεται διεξοδικά παρακάτω, το μεγαλύτερο μέρος εξάγεται κυρίως προς την Κίνα, χώρες της Μέσης Ανατολής, τις ΗΠΑ και σε μικρότερο βαθμό στην ευρωπαϊκή αγορά.

Από το σύνολο παραγωγής της Ελληνικής Επικράτειας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης καταγράφει ποσοστό παραγωγής που ξεπερνά το 90% του συνόλου, επισημαίνοντας την συντριπτική παραγωγική συνεισφορά της, ειδικότερα των νομών Δράμας και Καβάλας, στον κλάδο του μαρμάρου (Σχ1).

Σχ.1: Ποσότητες εξορυγμένων ογκομαρμάρων κατά την τριετία 2013-2015 στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,

Πηγή : Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου, Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης και Φυσικών Πόρων Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης

Ειδικότερα για το μάρμαρο, η εγχώρια αγορά ογκομαρμάρου εμφανίζει διαχρονική πτώση από το 2008 και μετά (σωρευτική μείωση της τάξης του 28%-29%, πηγή ICAP), ενώ εμφάνισε σημεία στάσης το 2012 και μικρής ανάκαμψης το 2013. Το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας κατανάλωσης καλύπτεται από την εγχώρια εξόρυξη ογκομαρμάρου που πραγματοποιείται από τις επιχειρήσεις του κλάδου. Οι δε εισαγωγές μαρμάρου διαχρονικά κυμάνθηκαν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. (Δρ. Π. Τζεφέρη, Δ/νση Πολιτικής και Ερευνών ΥΠΑΠΕΝ (τ. ΥΠΕΚΑ): Η εξορυκτική/μεταλλουργική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Στατιστικά δεδομένα 2013-2014).

σύνδεσμος
επιχειρήσεων
μαρμάρου
μακεδονίας-θράκης

Εισαγωγές-Εξαγωγές μαρμάρων και φυσικών λίθων και συμβολή στην Εθνική και Τοπική Οικονομία

Σε αντίθεση με την συρρίκνωση της εσωτερικής αγοράς, τη τριετία 2013-2015, συνεχίστηκε ο εξαγωγικός προσανατολισμός του ελληνικού μαρμάρου μέχρι και 75-80% της συνολικής παραγωγής μαρμαρικών προϊόντων. Από το προϊόν που εξάγεται, πάνω από το 40% κατευθύνεται πλέον προς την Κίνα και το υπόλοιπο εξαγόμενο μάρμαρο διατίθεται σε χώρες της Μέσης Ανατολής, στις ΗΠΑ και σε μικρότερο βαθμό στην ευρωπαϊκή αγορά.

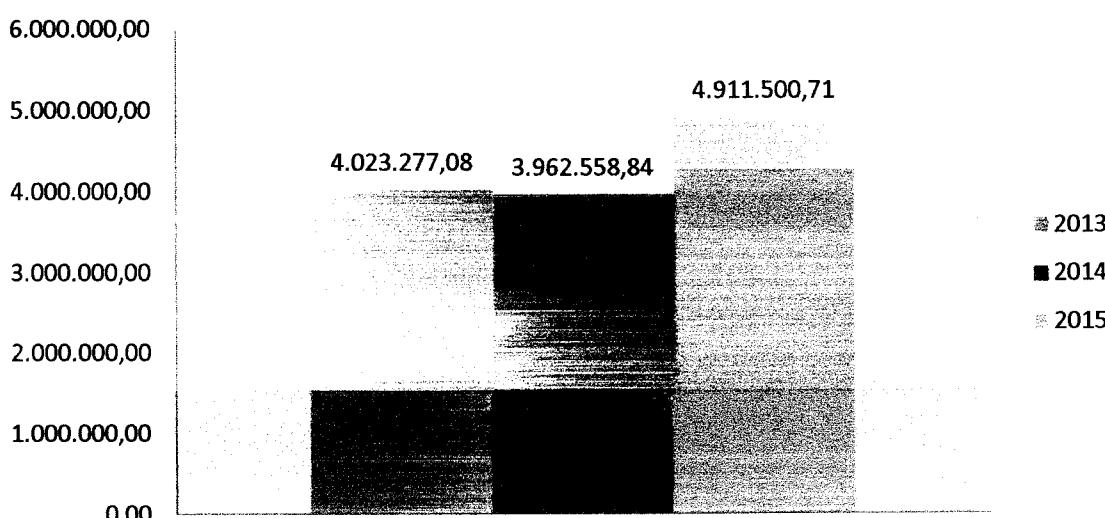
Οι εξαγωγές στο σύνολο του τομέα μαρμάρων και προϊόντων φυσικών λίθων σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ) και την επεξεργασία από το ΥΠΑΠΕΝ, ήταν τόσο για το 2014 όσο και για το 2013, στο επίπεδο των 840-860 χιλ. τον. και συνολικής αξίας 240-260 εκατ. € συνεχίζοντας έτσι, την ανοδική τους τροχιά που έχει ξεκινήσει από το 2008, όταν η εγχώρια ζήτηση άρχισε να επηρεάζεται από την οικονομική κρίση.

Ειδικότερα, οι εξαγωγές μαρμάρων προς την Κίνα, η οποία αποτελεί πλέον, την σημαντικότερη μαζική αγορά για το ελληνικό μάρμαρο, ανήλθαν για το 2014 σε 443,3 χιλ. τον. (σε σύνολο 776,8 χιλ. τον.) αξίας 91,1 εκατ. € (σε σύνολο 241,7 εκατ. για το 2014), αντιπροσωπεύοντας το 57 % της ποσότητας και το 38% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών μαρμάρου. Για το 2013 οι αντίστοιχοι αριθμοί ήταν: Ποσότητα εξαγωγών προς την Κίνα 477,3 χιλ. τον. (σε σύνολο 818,8 χιλ. τον.) αξίας 98,6 εκατ. € (σε σύνολο 232 εκατ.), αντιπροσωπεύοντας το 58,3 % της ποσότητας και το 42,5% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών μαρμάρου.

Εκτός από την Κίνα, σημαντικές αγορές που απορρόφησαν το ελληνικό μάρμαρο για το 2014 ήταν: οι ΗΠΑ (αξία εξαγωγών 14 εκατ. €), τα Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα (αξία εξαγωγών 10,8 εκατ. €), η Σιγκαπούρη (8,1 εκατ. €), το Κατάρ (7,6 εκατ. €), η Ιταλία (6,6 εκατ.) και η Τουρκία (6,5 εκατ.) (Δρ. Π. Τζεφέρη, Δ/νση Πολιτικής και Ερευνών ΥΠΑΠΕΝ (τ. ΥΠΕΚΑ): Η εξορυκτική/μεταλλουργική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Στατιστικά δεδομένα 2013-2014.)

Ιδιαίτερο βάρος όμως έχει η ανάπτυξη του κλάδου μαρμάρου και στην τοπική οικονομία. Τα στοιχεία της τελευταίας τριετίας 2013-2015, δείχνουν ότι οι λατομικές επιχειρήσεις απέδωσαν υπό μορφή αναλογικών και πάγιων μισθωμάτων στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης πάνω από **12,5 εκατομμύρια ευρώ**, με την τάση να προβλέπεται αυξανόμενη για το τρέχον έτος (σχ.2)

Αναλογικά μισθώματα

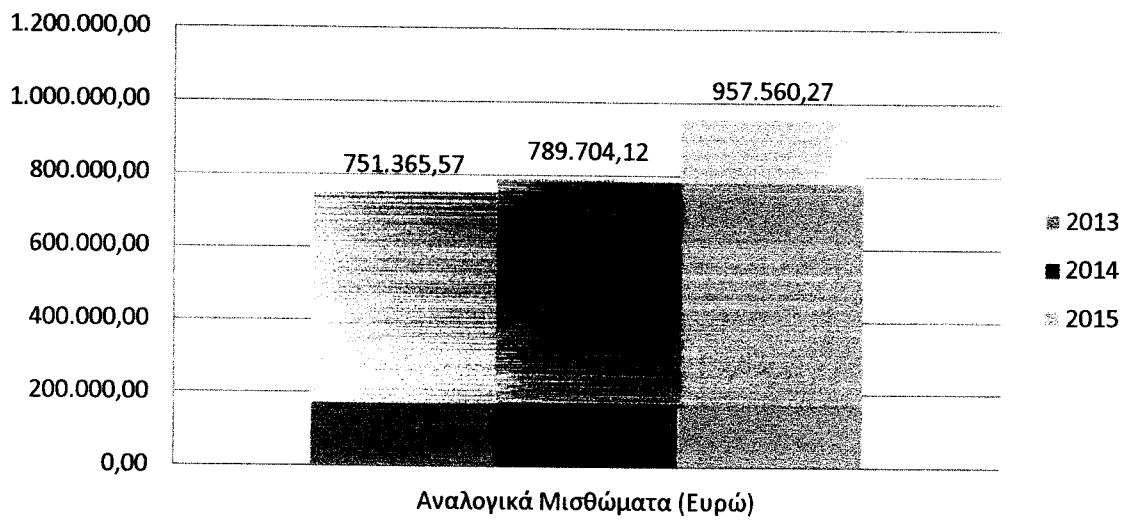
Σχ.2 : Αναλογικά μισθώματα αποδοτέα κατά την τριετία 2013-2015.)

Πηγή: Διεύθυνση Τεχνικής Υποστήριξης και Φυσικών Πόρων Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και Δήμος Θάσου

σύνδεσμος
επιχειρήσεων
μαρμάρου
μακεδονίας-θράκης

Αναλογικά Μισθώματα αποδοτέα στον Δήμο Θάσου (2013-2015)

Σχ.3 Αναλογικά Μισθώματα βεβαιωμένα από τον Δήμο Θάσου
Πηγή : Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Θάσου

αύγουστος
επιχειρήσεων
μαρμάρου
μακεδονίας-θράκης

III. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ / ΒΑΣΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ :

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (STRENGTHS & OPPORTUNITIES) :

- Ο κλάδος έχει ήδη πολύ καλή παρουσία στις διεθνείς αγορές τα προηγούμενα χρόνια.
- Είναι παραδοσιακή βιομηχανία και βιοτεχνία στης Ελλάδος και αποτελούν πρώτη ύλη για καλλιτεχνικά έργα.
- Παράγονται προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας αμιγώς ελληνικής
- Είναι χαμηλής όχλησης βιομηχανία και βιοτεχνία.
- Σύμφωνα με το ΙΓΜΕ υπάρχει δυνατότητα για αξιοποίηση περισσότερων κοιτασμάτων με νέας τεχνολογίας εργοστάσια.

ΒΑΣΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ / ΑΣΘΕΝΗ ΣΗΜΕΙΑ (WEAKNESSES) :

Α) Παράταση αδειών εκμετάλλευσης και μίσθωσης λατομικού χώρου μαρμάρου πέραν της 40ετίας.

Εάν δεν υπάρξει νέα ρύθμιση μέσω του νέου λατομικού νόμου, μεγάλος αριθμός λατομείων μαρμάρων θα αναγκασθεί να διακόψει τη λειτουργία του. Το γεγονός αυτό, θα έχει πρόδηλες αρνητικές συνέπειες και επιπτώσεις για την Εθνική Οικονομία αλλά και για το περιβάλλον. Δεν είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει δυνατότητα ενεργοποίησης νέων μαρμαροφόρων περιοχών, προκειμένου να αντισταθμιστεί η διακοπή λειτουργίας των υφιστάμενων λατομείων μαρμάρων. Επιπλέον, για τα περισσότερα από τα λειτουργούντα σήμερα λατομεία μαρμάρων, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την συνέχιση της λειτουργίας τους (ύπαρχη κοιτάσματος εντός των ορίων των υφιστάμενων αδειών εκμετάλλευσης, απουσία απαγορευτικών της λατομείας λόγων κλπ). Πιο συγκεκριμένα, ο Σύνδεσμος σε προτάσεις που απέστειλε στο ΥΠΕΠΑΝ για τον νέο λατομικό νόμο, προτείνει: «Τα τριάντα (30) έτη να θεωρούνται αρχική διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης λατομείων, με δυνατότητα παράτασης για μια ακόμη τριακονταετία. Πέραν των εξήντα (60) ετών, για τα λατομεία όπου υφίστανται ακόμη εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα, , η διάρκεια ισχύος των συμβάσεων μίσθωσης μπορεί να παρατείνεται με δεκαπενταετείς (15) παρατάσεις μέχρι να ολοκληρωθεί η μέγιστη δυνατή απόληψη των κοιτασμάτων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη σχετική τεχνική μελέτη και την εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μέχρι εξαντλήσεως του κοιτάσματος. Η ισχύς της μίσθωσης και των παρατάσεων αυτής, δύναται να αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αντίστοιχης άδειας εκμετάλλευσης ή της αντίστοιχης παράτασής της, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας υπογραφής του σχετικού συμβολαίου.»

Β) Χορήγηση άδειας ερευνητικών εργασιών με γεωτρήσεις.

Το πρώτο στάδιο των δειγματοληπτικών γεωτρήσεων τις περισσότερες φορές δεν δημιουργεί επέμβαση στο περιβάλλον και θα πρέπει να διαχωριστεί από τη διαδικασία περι χορήγησης άδειας επέμβασης. Μέχρι σήμερα και για το στάδιο ερευνών με γεωτρήσεις απαιτείται η γνωμοδότηση από 12 υπηρεσίες, η έγκριση τεχνικής μελέτης και περιβαλλοντικής μελέτης καθώς και η έκδοση άδειας επέμβασης.

Γ) Χώροι απόθεσης στείρων

Να διδεται η δυνατότητα τακτοποίησης χώρων που υπόκεινται στις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας και έχουν εναποτεθεί στείρα ή κατάλοιπα προϊόντων εξόρυξης νομίμως λειτουργούντων λατομείων όμορων ή πλησίον των χώρων αυτών, χωρίς τις απαραίτητες εγκρίσεις που απορρέουν από τις αντίστοιχες διατάξεις. Μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να λαμβάνουν τις απαραίτητες εγκρίσεις και άδειες που προβλέπονται για την προσάρτηση των χώρων αυτών σε αυτόν της λατομικής εκμετάλλευση, με την επισήμανση ότι οι χώροι αυτοί θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνον ως χώροι εναπόθεσης στείρων αποβλήτων.

αύγεσμος
επιχειρήσεων
μαρμάρου
μακεδονίας-θράκης

Δ) Άρση Αναδασώσεων

Εκκρεμούν υποθέσεις άρσεις αναδασώσεων εδώ και σχεδόν μια τριετία. Ενώ έχει ολοκληρώθει η διαδικασία τόσο από την πλευρά των οικείων δασαρχείων όσο και από την επιτροπή Α' βάθμιας επίλυσης δασικών αμφισβητήσεων με θετικές εισηγήσεις ως προς την άρση της αναδάσωσης, οι υποθέσεις παραμένουν εκκρεμείς στη Διεύθυνση Συντονισμού. Χρειάζεται πολιτική βούληση προκειμένου να προχωρήσουν οι εκκρεμούσες υποθέσεις για τις οποίες οι υπηρεσίες **έχουν γνωμοδοτήσει θετικά**.

Ε) Αίτημα τροποποίησης του επενδυτικού Νόμου 4399/2016.

Αιτούμαστε την τροποποίηση του άρθρου 7 του νόμου 4399/2016 ως κάτωθι:

- στο άρθρο 7 παρ. 2 στ. Β΄ του άνω νόμου να γίνει η προσθήκη των της φράσης με υπογράμμιση, ώστε να διαμορφωθεί ως εξής: «Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [ΥΑ 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β' 2149) και Εγκ./Πολ. 1133/2008], και με την επιφύλαξη των άρθρων 52 έως 58:-05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη) έως και -09- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης), **με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 στ. δ του παρόντος άρθρου**».
- Στο άρθρο 7 παρ. 4 στ. δ' να γίνει η προσθήκη στ. δ' (με αυτόθροη αναρίθμηση του υφιστάμενου στ. δ' σε στ. ε') ως εξής: «δ. Στον τομέα των λατομικών και εν γένει εξορυκτικών εργασιών, κατ` εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια: αα. κ.ο.κ. (όλες οι δραστηριότητες του κλάδου 08.1 και του κλάδου 09.9)» (Σημ. η αρίθμηση αα' και εφεξής θα ακολουθήσει τους κλάδους της ΥΑ 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β' 2149)).

Με εκτίμηση
Για τον Σ.Ε.Μ.Μ.Θ
Η Πρόεδρος Δ.Σ
Κωνσταντίνα Λαζή - Αναγνωστοπούλου